

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर-१६२
निर्णय दिनांक : २३-०३-२०११

१ श्री. घोडेराव नागसेन रत्नाकर,
प्लॉट नं.२०, संजिवनीनगर, जि. प. शाळा
जवळ, सरदवाडीरोड झापवाडी, सिन्हर,
ता. सिन्हर, जि. नाशिक.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
कार्यालयीन अधिकारी, ग्रामपंचायत विभाग,
जिल्हा परिषद, नाशिक

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा.पं.),
जिल्हा परिषद, नाशिक.

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १७/०५/२०१० रोजी फेरदाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २३/१२/२००८ नुसार जन माहिती अधिकारी, ग्रामपंचायत विभाग जिल्हा परिषद, नाशिक यांचेकडून, कंत्राटी ग्रामसेवक परिक्षेच्या सात उमेदवारांचे आसन क्रमांक व नांव नमूद करून त्यांचे लेखी व तोंडी परिक्षांचे गुणपत्रक आणि उत्तरपत्रिका मिळणे बाबत मागणी केली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा कार्यालयीन अधिकारी ग्रामपंचायत विभाग, जि.प. नाशिक यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १७/०१/२००९ नुसार अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास प्रथम प्रतिसाद देवून, माहितीबाबत कळविले. तसेच तद्दनंतर त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २१/०४/२००९ नुसार, तोंडी व लेखी गुणपत्रकाची माहिती ही सिलबंद

लिफाय्यात असल्याने ती उघडण्यासाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. नाशिक यांचेकडून परवानगी प्राप्त करून, लेखी व तोंडी परिक्षेचे गुण अपिलार्थीना कळविले. दरम्यानच्या काळात अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०३/०२/२००९ नुसार अपिलीय अधिकारी तथा उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, ग्रा.प. विभाग, नाशिक यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रा.प.) नाशिक यांनी या प्रकरणी दिनांक २७/०२/२००९ रोजी सुनावणी ठेवली. तथापि अपिलार्थी अनुपस्थित राहिल्याने पुन्हा दिनांक ०८/०४/२००९ रोजी सुनावणी ठेवली. तदनंतर दिनांक १०/०६/२००९ रोजी सुनावणी घेवून असे आदेश पारीत केले की, अपिलार्थी यांना आवश्यक असलेली माहिती मिळाली असून, त्याबाबत त्यांची तक्रार नसल्यामुळे अपील निकाली काढण्यात येत आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. तथापि, त्यांनी दाखल केलेले कलम १९(३) खालील अर्जात नमूद केल्याप्रमाणे अपिलाची कारणे विचारात घेवून, सुनावणी पुढे घेण्यात आली. या अपिल अर्जात त्यांनी सात उमेदवारांच्या लेखी परिक्षेच्या उत्तरपत्रिका पुरविणेबाबत नमूद केले आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी कार्यालयीन अधीक्षक (ग्रा.प.) जि. प. नाशिक यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थी यांच्या मूळ अर्जास विहीत वेळेत प्रतिसाद दिला आहे व तदनंतर त्यांनी स्वतःहून अशाच एका प्रकरणाच्या अपिलात गुणपत्रिका देण्यात आल्याचे कळल्यावरून गुण पुरविणे न्यायालयीन दृष्टीने योग्य असल्याने व ती माहिती सिलबंद असल्याने उपलब्ध नक्ती ती उपलब्ध करून पुरविण्यात आली आहे. प्रथम अपिलाय अधिकारी तथा उपकार्यकारी अधिकारी, (ग्रा.प.) जि.प.नाशिक यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीनी अशाच प्रकारच्या त्यांच्या दिनांक २३/०४/२००८ रोजी मूळ अर्जास अनुसरून दिनांक १२/०८/२००९ रोजी एक द्वितीय अपील आयोगाकडे केले होते. या अर्जास अनुसरून दिनांक २२/१२/२००९ रोजी मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य डॉ. सुरेश जोशी यांनी सुनावणी घेतली आणि उत्तरपत्रिका देण्याची आवश्यकता नाही. असा निर्णय देवून, अपील निकाली काढले. तसेच त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, कु. ट्रेसा आयरिश विरुद्ध C.P.I.O. केरळ पोष्टल सर्कल या अपील प्रकरण क्रं. ICPB/A2/CIC/२००६ मध्ये केंद्रिय माहिती आयोगाने उत्तर पत्रिका न देण्याचा निर्णय दिला आहे. तसेच राज्य माहिती आयोग खंडपीठ औरंगाबाद यांनी अपिल क्र.१२००/२००७ मध्ये दि. २४/०६/२००८ रोजी उत्तरपत्रिका न पुरविण्याचा निर्णय दिलेला आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, जन माहिती अधिकारी तथा कार्या. अधिक्षक ग्रामपंचायत विभाग जि.प. नाशिक यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी पूर्वीच आयोगाकडे या प्रकरणी दिनांक १२/०८/२००९ रोजी अपिल दाखल केले आहे. सदर अपील अर्जावर २२/१२/२००९ रोजी सुनावणी घेवून निकाल पारीत करण्यात आला आहे. त्यामुळे पुन्हा त्याच अपिलाची सुनावणी घेण्याची तरतूद अधिनियमात नाही. तथापि, अपिलार्थी यांनी ही बाब आयोगाचे निर्दर्शनास न आणता त्यांनी त्यांचे दि. १७/०५/२०१० नुसार अपील दाखल केले आहे. अपिलार्थीची मागणी परिक्षेच्या लेखी पेपरच्या छायाकिंत प्रती मागण्याबाबतची आहे.

केंद्रीय माहिती आयुक्त व इतर राज्य माहिती आयोगाकडे देखील याच प्रकारच्या माहिती संदर्भात वेळोवेळी आदेश निर्गमित झाले असून सदर उत्तरपत्रिका प्राप्त करून घेणे हा अपिलार्थीचा हक्क नसल्याचे नमूद करण्यात आले आहे.

अशाच एका प्रकरणामध्ये केंद्रीय माहिती आयोगाने कु. ट्रेसा आयरिश विरुद्ध C.P.I.O. केरळ पोष्टल सर्कल या अपील प्रकरण क्रं. ICPB/A2/CIC/२००६ मध्ये दिलेला निर्णय दिनांक ०६/०२/२००६ येथे संदर्भादाखल देण्यात येत आहे. "We, as a Commission, are not satisfied that the larger public interest justifies the disclosure of the information sought for by the appellant to direct that the CPIO to comply with the request of the appellant and as a matter of fact we are of the opinion that furnishing copies of the evaluated answer papers would be against public interest as has been rightly opined by the appellate authority that supply of a copy of the evaluated answer paper would compromise the fairness and impartiality of the selection process" अपिलार्थीच्या उत्तरपत्रिकांच्या संबंधात परीक्षकाने त्यांच्या दृष्टीने केलेले मुल्यमापन व अशाच प्रकारचे विविध उमेदवारांच्या उत्तरपत्रिकांचे मुल्यमापन त्यांच्या पातळीवर करून ते सदर उत्तरपत्रिका योग्य त्या प्राधिकरणाकडे देत असतात. असे करीत असतांना संबंधित परीक्षक व परीक्षा घेणारे प्राधिकरण यांच्यामध्ये विश्वासाश्रित संबंध प्रस्थापित झालेले असतात. अपिलार्थीना त्यांनी मागणी केलेल्या विनंतीप्रमाणे उत्तरपत्रिकांच्या प्रती द्यावयाच्या झाल्यास अशा प्रकारच्या विश्वासाश्रित संबंधाना तडा

जाण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. त्यामुळे अपिलार्थीना प्रकल्पग्रस्तांच्या परीक्षेच्या लेखी पेपरच्या साक्षांकित प्रती देय होत नाहीत.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येवून, खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १६२/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२३/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. घोडेराव नागसेन रत्नाकर, प्लॉट नं. २०, संजिवनीनगर जि.प.शाळा जवळ, सरदवाडीरोड झापवाडी, सिन्हर, ता. सिन्हर, जि. नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा कार्यालयीन अधिक्षक, ग्रा.प. विभाग, जिल्हा परिषद, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (ग्रा.प.) जि. प. नाशिक, यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१८६
निर्णय दिनांक २३/३/२०११

१ श्री.बबन जगन तायडे : अपिलार्थी : अनुपस्थित
रा.अवधूत नगर,
मायको दवाखान्याजवळ,
दिंडोरी रोड, नाशिक.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
वरिष्ठ लेखाधिकारी,
अर्थ विभाग,
जिल्हा परिषद, नाशिक.

२ जन अपिलायी अधिकारी तथा : उपस्थित
मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,
अर्थ विभाग,
जिल्हा परिषद, नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २४/०५/२०१० रोजीचे दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १२/०३/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांचेकडून, सन २०१० या वर्षातील त्यांच्या कार्यालयातील सर्व लेखाशिर्षाचे अनुदान रजिस्टरची पाहणी करून आवश्यक त्या लागणा-या कागदपत्रांच्या साक्षांकित प्रती दिनांक ३१/०३/२०१० रोजी मिळण्याबाबत माहिती मागितली आहे. माहिती व्यक्तीशः हवी आहे असे मूळ अर्जात नमूद केले आहे. तसेच शिघ्र टपालाद्वारे हवी आहे असे त्यांनी या अर्जात नमूद केले आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरुन असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लेखाधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ३०/०३/२०१० नुसार अपिलार्थीच्या अर्जास प्रथम प्रतिसाद देऊन असे कळविले की, दिनांक ०९/०४/२०१० रोजी वित्त विभाग, जिल्हा परिषद, नाशिक कार्यालयात उपस्थित राहून लेखाविषय ठेवण्यात आलेल्या रजिष्टरची समक्ष पाहणी करावी आणि आवश्यक फी भरल्यानंतर मागितलेली माहिती उपलब्ध करून देता येईल. तदनंतर जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लेखाधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ३१/०३/२०१० नुसार अपिलार्थीना असे कळविले की, वर्ष अखेरचा कामकाजाचा व्याप लक्षात घेता त्यांनी मागितलेली माहिती दिनांक ३१/०३/२०१० रोजी उपलब्ध करून देता येत नाही. ते दिनांक ३१/०३/२०१० रोजी समक्ष हजर राहिल्याने त्यांना पाठविलेले दिनांक ३०/०३/२०१० चे पत्र रद्द समजावे. माहिती अधिकारी यांनी दिलेल्या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०९/०४/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांच्याकडे प्रथम अपील अर्ज दाखल केला. या प्रकरणी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ३ मे २०१० नुसार अपिलार्थीना दिनांक १८ मे २०१० रोजी सुनावणीसाठी उपस्थित राहण्यास कळविले. हे पत्र रजिष्टर पोस्टाने पाठविले, त्याची पोहच त्यांनी दाखल केली आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नसल्याने त्यांचे म्हणणे ऐकून घेता आले नाही. तथापि आयोगाकडे दाखल केलेला कलम १९(३) खालील अपील अर्ज हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहित धरून सुनावणी घेण्यात आली. यामध्ये त्यांनी अपिलाचे कारण असे नमूद केले आहे की, दिनांक ३१/०३/२०१० रोजी सर्व लेखाशिर्षाखाली आलेले अनुदान व झालेला खर्च याची माहिती दिलेली नाही. वरिष्ठ लेखाधिकारी व मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांनी पदाचा दुरुपयोग केला आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालिन वरिष्ठ लेखा अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीना, मागितलेली माहिती उपलब्ध करून देण्याची तयारी त्यांनी दर्शविली होती. तसेच त्यांनी पुढे असे सांगितलेकी ते आजही उपलब्ध करून देण्यास तयार आहेत. तसेच प्रथम अपिलाच्या सुनावणीच्या वेळेसही ते माहिती देण्यास तयार होते. तथापि अपिलार्थीनी दिनांक ३१/०३/२०१० रोजी माहिती का दिली नाही अशी विचारणा करून माहिती घेण्यास नकार दिला आहे. अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद,

नाशिक यांनी असा खुलासा केला की, या प्रकरणी दिनांक १८/०५/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन त्यांनी अपिलार्थीना असे कळविले की, अपिलार्थी हे सुनावणीस प्रत्यक्ष हजर असूनही इतिवृत्त नोंदवहीवर हजेरीची स्वाक्षरी करण्यास नकार दिला. तसेच दिनांक १८ मे २०१० रोजी जन माहिती अधिकारी हे माहिती उपलब्ध करून देत असतांना ती स्विकारण्यास नकार दिला.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थीना एका विशिष्ट दिवशीच माहिती पाहिजे होती. अधिनियमातील तरतूदीनुसार अर्ज केल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसात अपिलार्थीना माहिती पुरविणे जन माहिती अधिकारी यांच्यावर बंधनकारक आहे. जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लेखा अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ३१/०३/२०१० नुसार अपिलार्थीना रजिस्टरची समक्ष पाहणी करण्यास उपस्थित राहण्याबाबचे पूर्वी दिलेले पत्र रद्द करून अपिलार्थीना माहिती मिळण्यापासून वंचित ठेवले आहे असे दिसून येते. त्यामुळे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, त्यांनी जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालिन वरिष्ठ लेखा अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांच्यावर यथायोग्य प्रशासकीय कार्यवाही करावी. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान वरिष्ठ लेखा अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांना असे आदेशित करण्यात येते की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती हे आदेश प्राप्त होताच ८ दिवसात त्यांना विनामूल्य शिघ्र टपालाने पुरवावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेला द्वितीय अपील अर्ज अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १८६/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लेखा अधिकारी, अर्थ विभाग, जिल्हा परिषद, नाशिक यांनी अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती हे आदेश प्राप्त होताच ८ दिवसात त्यांना विनामूल्य शिघ्र टपालाने पुरवावी.

नाशिक

दिनांक २३/०३/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

१. श्री.बबन जगन तायडे, रा.अवधूत नगर, मायको दवाखान्याजवळ, दिंडोरी रोड, नाशिक.
२. जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लेखा अधिकारी, अर्थ विभाग, जिल्हा परिषद, नाशिक.
यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
३. जन अपिलीय अधिकारी तथा मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, अर्थ विभाग, जिल्हा परिषद, नाशिक
यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील
कार्यवाहीसाठी.
५. निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/ १८७
निर्णय दिनांक : २३-०३-२०११

१ श्री. दिनकर धर्मांजी पाटील " सर्वज्ञ " बंगला, शिवाजी नगर, गंगापूर, नाशिक-५, जि. नाशिक	: अपिलार्थी : अनुपस्थित
१ जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, विभाग-२, नाशिक शहर, नाशिक.	: प्रतिवादी : उपस्थित
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा पोलीस उप आयुक्त (परिमंडळ), नाशिक शहर, नाशिक.	: प्रतिनिधी उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २४/०५/२०१० रोजीचे दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २९/१२/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, विभाग - २, नाशिक यांचेकडून त्यांचे विभागात जी पोलिस स्टेशन आहे त्या सर्व पोलिस स्टेशन बाबत ५ वर्षांची सविस्तर माहिती एकुण-१९ मुद्यांद्वारे मागीतली आहे. नमुन्यादाखल काही मुद्दे खालील प्रमाणे आहेत.

१. पोलिसांचे व जनतेचे संबंध चांगले कसे होतात.

२. पोलिसांचे व जनतेचे संबंध चांगले होण्यासाठी आपण काही प्रयत्न केले आहेत काय. हे प्रयत्न करून संबंध चांगले होतात काय. होत नसेल तर का होत नाही. पोलिसांपासून जनता दुर का जाते व राहते. याची कारणे आपण कधी तपासली आहे काय असेल तर ती सविस्तर सांगावी.

३. दोन नंबरचे धंदे ज्या पोलिस स्टेशन्या हदीत चालू चालू असेल त्या पोलिस स्टेशनचा पूर्ण स्टाफ निलंबित केला जाईल असा मा. गृहमंत्री ना. श्री. आर.आर. पाटील साहेब यांनी सांगितले आहे.

त्याप्रमाणे आपल्या हृदीत किती पोलिस स्टेशनवर कारवाई झालेली आहे. याची सविस्तर माहिती द्यावी.

४. दोन नंबरच्या धंदेवाल्यांकडून किती फी घेतली जाते. दोन नंबरचे धंदे चालतात त्यातून शासनाला काही फी भरली जाते का. जात असेल तर किती व कोणाकडे भरली जाते. नसेल तर का नाही याची सविस्तर माहिती द्यावी.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरुन असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा सहा.पोलीस आयुक्त, विभाग - २, नाशिक शहर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २२/०१/२०१० नुसार अपिलार्थीना उपलब्ध माहिती पुरविली आहे. माहिती देण्यास टाळाटाळ करण्यात आली या कारणावरुन अपिलार्थी यांनी त्यांचा अपील अर्ज दि. २९-१-२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त विभाग (२), नाशिक यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा पोलीस उप आयुक्त (परिमंडळ), नाशिक यांनी या प्रकरणी प्रथम अपील अर्जावर दिनांक २३/०२/२०१० रोजी सुनावणी घेवून, त्यांचे पत्र दिनांक २३-२-२०१० नुसार अपिलार्थीना असे कळविले की, विविध पोलीस ठाण्यांकडून माहिती संकलीत करून ती माहिती त्यांना दिलेली आहे. तसेच सुनावणी दरम्यान संबंधित मुद्द्यांवर चर्चा केली असून, अपील अर्जावर अपिलार्थीचे काहीएक म्हणणे नसल्याने अपील निकाली काढण्यात आले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. माहितीचा अधिकार अधिनियम कलम १९(३) नुसार केलेल्या अपील अर्जात नमूद केलेली कारणे हाच अपिलार्थीचा युक्तीवाद गृहीत धरण्यात येऊन अपीलाची पुढे सुनावणी घेण्यात आली. या अपील अर्जात, सविस्तर व समाधानकारक माहिती दिली नाही असे कारण नमूद केले आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी सहाय्यक पोलीस आयुक्त, विभाग (२) नाशिक यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीनी त्यांचे मूळ अर्जाद्वारे मागीतलेली माहिती मोघम स्वरूपाची व प्रश्नार्थक स्वरूपाची आहे तसेच बरीच विस्तृत आहे. अपिलार्थीनी मागणी केलेल्या माहितीमध्ये काही मुद्द्यांवर जन माहिती अधिकारी यांचे अभिप्राय मागितले आहेत तसेच स्पष्टीकरण मागीतले आहे. माहिती अधिकाराचे तरतुदीनुसार अभिप्राय देणे जन माहिती अधिका-यास बंधनकारक नाही. तरीही त्यांच्या कार्यालयाच्या अधिकारात नाशिक, देवळा, सातपूर, अंबड पोलिस स्टेशन येतात.

त्यांचेकडून माहिती प्राप्त करून अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार विहित वेळेत त्यांचे पत्र दिनांक २२-१-२०१० नुसार माहिती पुरविण्यासाठी तयार ठेवली. अपिलार्थीनी मूळ अर्जात नमूद केल्याप्रमाणे त्यांना माहिती समक्ष/प्रत्यक्ष हवी असल्याने, दिनांक २२/०१/२०१० नुसार दुरध्वनीवरून संपर्क साधून माहिती घेऊन जाणेबाबत कळविले. अर्जदार यांचे प्रतिनिधीनी दिनांक १३/०२/२०१० रोजी कार्यालयात उपस्थित राहून रु.२४/- चा भरणा करून माहिती नेलेली आहे. त्यामुळे माहिती देण्यास कोणत्याही प्रकारचा विलंब झाला आहे असे म्हणता येणार नाही. त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, या प्रकरणी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा पोलिस उप-आयुक्त परिमंडळ नाशिक शहर यांनी या प्रकरणी दिनांक २३-२-२०१० रोजी सुनावणी घेवून अपिलार्थीना पत्र दिनांक २३-२-२०१० नुसार अपील निकाली काढल्याचे कळविले आहे. त्यांनी पुढे असाही खुलासा केला की, अपिलार्थी प्रथम अपिलाचे सुनावणीच्या दिवशी उपस्थित होते व त्यांचेबरोबर अर्जातील मुद्द्यांबाबत सविस्तर चर्चा केली व अपिलार्थी यांना माहिती बाबत योग्य तो खुलासा केल्याने त्यांचा अर्ज निकाली काढण्यात येत असल्याचे अवगत करण्याचे ठरले.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, विभाग - २, नाशिक शहर यांचा युक्तीवाद विचारात घेता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी त्यांच्या आयोगाकडे केलेल्या अर्जात नेमकी कोणती सविस्तर माहिती त्यांना अपेक्षित आहे, तसेच कोणती माहिती असमाधानकारक आहे यांचा स्पष्ट उल्लेख केलेला नाही. अपिलार्थीनी त्यांचे मूळ अर्जाद्वारे कोणत्याही विभागातील कामाची माहिती मागिलेली नसल्यामुळे मागीतलेली माहिती ही मोघम स्वरूपाची संदिग्ध आहे. माहिती अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम २ (च) व कलम (त्र) मध्ये "माहिती" व "माहिती अधिकारी" या संज्ञाची व्याख्या दिली आहे. त्यानुसार मागितलेल्या कागदपत्रांच्या छायाकिंत प्रती उपलब्ध असल्यास त्या देण्याची तरतूद आहे. तरीही जन माहिती अधिकारी यांनी वास्तवदर्शक माहिती कळविली आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेला द्वितीय अपील अर्ज निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १८७/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२३/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. दिनकर धर्माजी पाटील, " सर्वज्ञ " बंगला, शिवाजी नगर, गंगापूर, नाशिक-५,जि. नाशिक
- २ जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलीस आयुक्त, विभाग-२,नाशिक शहर, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा पोलीस उप आयुक्त (परिमंडळ), नाशिक शहर, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील
अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/ ७९/२०११
दिनांक २३-०३-२०११**

१ श्री. शामराव रामदास कोळी,
विरदेल, ता. शिंदखेडा,जि. धुळे

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी : प्रतिवादी : उपस्थित
तथा तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, श्रीरामपूर,
जि. अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
कार्यकारी दंडाधिकारी, तहसिलदार, श्रीरामपूर,
जि. अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २३/३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ४/१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी शिक्षणाधिकारी, माध्यमिक विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे D:\March.११\CR २०९.२०१० Jadhav.docयांचेकडून १ जानेवारी २००९ ते ३१ डिसेंबर २००९ या कालावधीतील मौजे हरीगांव येथील मतदान केंद्र क्र. ३४ च्या इमारतीत पार पडलेल्या विविध निवडणूक कार्यक्रमाच्या व्हीडीओ चित्रीकरणाच्या सीडी वगैरे ३ मुद्द्यांवर माहिती मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थीनी त्यांचा अर्ज दि. २/२/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार, श्रीरामपूर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना प्राप्त झालेली माहिती अपूर्ण आहे. व्हीडीओ शुट्टिंगच्या सीडी व इतर काही माहिती मिळालेली नाही. त्यांनी पुढे असा

युक्तीवाद केला की, त्यांना कळविलेल्या कालावधीत पार पडलेल्या ग्रामपंचायत, पंचायत समिती, जिल्हा परिषद, विधानसभा व लोकसभा आदी विविध निवडणूक कार्यक्रमाशी संबंधित माहिती त्यांनी मागितली होती. मतदान केंद्र बदलण्याचा निर्णय योग्य प्रकारची पद्धत पाळून झालेली नाही. जन माहिती अधिकारी यांचेवर अधिनियमाच्या कलम २० (१) , २० (२) प्रमाणे कारवाई करावी तसेच उर्वरित माहिती मोफत पुरविण्यात यावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार, श्रीरामपूर व प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर (श्री पी.एस.पाटील) यांनी असा युक्तीवाद केला की, मागितलेल्या माहितीचा विषय मंडळ अधिकारी, उंदिरगांव यांचेशी संबंधित असल्याने तहसिलदार श्रीरामपूर यांनी त्यांचे पत्र दि. ३/२/२०१० नुसार मुद्दा क्र. १ ते ४ बाबतची माहिती पुरविण्यासाठी त्यांचेकडे पाठविली व अपिलार्थीना तसे कळविले. विधानसभा/लोकसभा निवडणूकीतील एका उमेदवाराने निवडणूकीतील अनियमितता संदर्भात औरंगाबाद हायकोर्टमध्ये एक रिट पिटीशन दाखल केलेले आहे. त्यामुळे व्हीडीओ शुटींगच्या सीडी, इव्हीएम मशिन वगैरे सिल करून ठेवलेले आहे त्यामुळे व्हीडीओ शुटींगच्या सीडी पुरविता आल्या नाहीत. हायकोर्टाचा निर्णय झाल्यानंतर हया सीडी पुरविण्यात येतील. तत्कालिन तहसिलदार सुनावणीसाठी हजर राहण्यास लिहीलेली पत्रे किंवा अपिलार्थीचे आदेश दाखवू शकले नाही. थोडक्यात प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी घेण्यात आलेली नाही व अपील आदेश निर्गमित केलेले नाही हे त्यांनी मान्य केले. अशाप्रकारे प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर यांनी अधिनियमातील कलम १९(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर यांचे विरुद्ध यथायोग्य प्रशासकिय कारवाई करावी. अपिलार्थीच्या अपूर्ण माहितीच्या संदर्भातील प्रश्नांना जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी हे समर्पक उत्तरे देऊ शकले नाही. तसेच या प्रकरणी प्रथम अपिलाची सुनावणी झालेली नसल्याने तत्कालिन तहसिलदार यांनी सुचविल्याप्रमाणे प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान तहसिलदार श्रीरामपूर यांनी या प्रकरणी अपिलार्थीना काय अपूर्ण माहिती मिळाली हे मुद्देनिहाय समजुन घ्यावे व काही माहिती द्यावयाची राहिली असल्यास ती द्यावी अथवा औरंगाबाद हायकोर्टमध्ये प्रलंबित रिट पिटीशन वगैरे सारखी काही कारणे असतील तर ती अपिलार्थीना स्पष्ट करावी. तत्कालिन तहसिलदार यांनी आज सुनावणीच्या दिवशी मान्य केले की, संबंधित मंडळ अधिकारी उंदिरगांव यांना बोलावून श्रीरामपूर येथे ते समन्वय साधण्याचे काम करतील व अपिलार्थीना योग्य ती माहिती पुरविली जाईल हे पाहतील. अपिलार्थीना तत्कालिन तहसिलदार यांच्या संमतीने दि. २५/३/२०११ रोजी

श्रीरामपूर येथे यासाठी एकत्रित भेटण्याचे ठरविले. या पार्श्वभूमीवर प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान तहसिलदार यांना असे आदेश देण्यात येतात की दि. २५/३/२०११ रोजी तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर यांच्या समन्वयाने संबंधित जन माहिती अधिकारी यांचेकडून अपिलार्थीना परिपूर्ण माहिती देणे बाबतची कार्यवाही करावी.

उपरोक्त विवेचनावरुन या प्रकरणी निवासी नायब तहसिलदार श्रीरामपूर हे जन माहिती अधिकारी आहे की मंडळ अधिकारी उंदिरगांव हे जन माहिती अधिकारी आहे हे स्पष्ट कळून येत नाही. तरी मूळ अर्जातील माहिती मागणीचे मुद्दे पाहता ते कोणत्या प्राधिकरणाशी संबंधित आहे याबाबत प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार श्रीरामपूर यांनी निर्णय घेऊन त्याप्रमाणे दि. २५/३/२०११ रोजी पुढील कार्यवाही करावी. व त्याबाबत आयोगास अवगत करावे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीचे अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

आदेश

१. अपील क्रमांक ७९/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.

२. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान तहसिलदार यांनी अपिलार्थीनी त्यांच्या मूळ अर्जात मागितलेल्या माहितीपैकी द्यावयाची राहिलेली उर्वरित माहिती जन माहिती अधिकारी यांचेकडून दि. २५/३/२०११ पर्यंत दिली जाईल हे पहावे.

नाशिक

दिनांक २३-०३-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री सुनिल किशोर शिरसाठ, उंदिरगांव, ता. श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, तहसिलदार, श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/७८
निर्णय दिनांक २३-०३-२०११

१ श्री.संतोष महादू बागले,

: अपिलार्थी : उपस्थित

२१, उदयनगर, व्ही.डब्ल्यू.एस. कॉलेज जवळ,
साक्री रोड, धुळे.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा

: प्रतिवादी : उपस्थित

तहसिलदार (महसूल)

जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा

: अनुपस्थित

उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन)

जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १३/०४/२०१० रोजीचे दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दि. ०१/०२/२०१० अन्वये जन माहिती अधिकारी, धुळे जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांच्याकडून, दि.०७/१२/२००९ रोजीच्या टोकन क्रमांक ४७/२००९ लोकशाही दिन अर्जाबाबत केलेल्या कायदेशीर कार्यवाहीबाबतची माहिती एकूण ३ मुद्यांद्वारे मागीतली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.२०/०३/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी, धुळे जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तिवाद केला की, त्यांना माहिती मिळालेली नाही व लोकशाही दिनामध्ये दिलेल्या अर्जानुसार जिल्हाधिकारी यांनी कागदपत्रांची चोरी करणारांविरुद्ध फौजदारी गुन्हा दाखल केलेला नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तहसीलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांनी असा युक्तिवाद केला की, अर्जदार यांच्या आई

सौ.सुमनबाई महादू बागले यांनी दि.०७/१२/२००९ रोजीच्या लोकशाही दिन अंतर्गत अर्ज करून उपविभागीय अधिकारी कार्यालय, धुळे व धुळे तहसील कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचा-यांनी चोरी केल्यामुळे त्यांचेवर फौजदारी गुन्हा दाखल होण्याबाबत अर्ज केला होता. सदर प्रकरणात काय कार्यवाही करण्यात आली याची माहिती त्यांनी दि.०१/०२/२०१० रोजीच्या अर्जान्वये मागीतली आहे. सदरचा अर्ज जिल्हाधिकारी कार्यालयातील कुळ वहिवाट शाखेत केला होता. यासाठी जन माहिती अधिकारी, कुळ वहिवाट नायब तहसीलदार हे होते. त्यांनी पुढे असे सांगीतले की, अपिलार्थीचे मूळ गा-हाणे धुळे येथील गट नंबर ५१/२-ब क्षेत्र ४० आर ही शेतजमीन श्रीमती सुमनबाई महादू बागले यांच्या नावावरून त्यांचे पती महादू कचरु बागले यांच्या नावे फेरनोंद नोव्हेंबर १९८४ मध्ये केली होती. सदरची कागदपत्रे अभिलेख्यात उपलब्ध होत नसल्यामुळे संबंधीतांवरील कार्यवाहीबाबत आहे. याप्रकरणी अप्पर जिल्हाधिकारी, धुळे यांनी कनिष्ठ न्यायालयाचा निर्णय कायम केला आहे व अपिलार्थी यांनी अप्पर जिल्हाधिकारी, धुळे यांच्या निकालाविरुद्ध विभागीय आयुक्त, नाशिक यांच्या न्यायालयात अपील दाखल केले आहे व त्यावर कार्यवाही सुरु आहे.

अपिलार्थी यांचे असे म्हणणे होते की, त्यांचा प्रथम अपील अर्ज गहाळ करण्यात आलेला आहे. त्यांनी जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे दाखल केलेल्या प्रथम अपील अर्जावर पोहोच म्हणून लिपीक, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांनी दिनांकित स्वाक्षरी केलेली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा तहसीलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांनी असा युक्तिवाद केला की, अर्जदार यांनी प्रथम अपील बाबतचा अर्ज संबंधीत अपिलीय अधिकारी, उपजिल्हाधिकारी, महसूल प्रशासन, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांच्याकडे किंवा निवासी उपजिल्हाधिकारी, धुळे यांच्याकडे करावयास पाहिजे होता. तो त्यांनी टपाल शाखेत दाखल केला. त्यामुळे अपील दाखल होवूनही निर्णय झालेला नाही. त्यांनी पुढे अशी विनंती केली की, प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी घेण्यासाठी मुदत मिळावी.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, तसेच अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तिवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांचा मूळ अर्ज हा लोकशाही दिनामध्ये त्यांनी सादर केलेल्या तक्रार अर्जावरील कार्यवाहीसंबंधी आहे. वास्तविक पाहता ही बाब जिल्हाधिकारी, धुळे यांच्या कार्यक्षेत्रातील असल्यामुळे जिल्हाधिकारी, धुळे / निवासी उपजिल्हाधिकारी, धुळे यांनी लोकशाही दिनातील अपिलार्थीच्या या अर्जावर काय कार्यवाही केली हे त्यांनी अपिलार्थी यांना कळविणे आवश्यक आहे. हा विषय जन माहिती अधिकारी तथा तहसीलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांच्या

कक्षेत येतो किंवा कसे हे स्पष्ट होवू शकले नाही. याप्रकरणी अपिलार्थी यांच्या दि.२०/०३/२०१० रोजीच्या प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी झाली नसल्यामुळे आयोगाचे असे मत झाले आहे की, सुनावणीच्या या टप्प्यावर प्रथम अपिलाची सुनावणी होणे आवश्यक आहे. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन), जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, अपिलार्थी यांच्या दि.२०/०३/२०१० रोजीच्या प्रथम अपील अर्जावर झालेला व संभाव्य/होणारा विलंब क्षमापित करून हा आदेश प्राप्त झाल्यानंतर ३० दिवसांच्या आत सुनावणी घेवून आदेश पारीत करावेत. या आदेशाने समाधान न झाल्यास अपिलार्थी हे आदेश प्राप्त झाल्यापासून ९० दिवसांच्या आत आयोगाकडे द्वितीय अपील दाखल करू शकतात.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येवून खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

- १) अपील क्र.७८/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
- २) याप्रकरणी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन), जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांनी अपिलार्थी यांच्या दि.२०/०३/२०१० रोजीच्या अपिलावर झालेला व संभाव्य/होणारा विलंब क्षमापित करून हा आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसाचे आत सुनावणी घेवून त्यांचे आदेश पारीत करावेत.

नाशिक

दिनांक   **२३-०३-२०११**

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.संतोष महादू बागले, २१, उदयनगर, व्ही.डब्ल्यू.एस. कॉलेज जवळ, साक्री रोड, धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उपजिल्हाधिकारी (प्रशासन), जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/२००
दिनांक २३/०३/२०११

१ श्री.शामराव रामदास कोळी
मु.पो.विरदेल, ता.शिंदखेडा, जि.धुळे.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, धुळे.

: प्रतिवादी : अनुपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक),
जिल्हा परिषद, धुळे.

: उपस्थित

त्रयस्थ पक्ष :- मुख्याध्यापक, श्री.गो.सं.देवकर विद्यालय,
विरदेल, ता.शिंदखेडा, जि.धुळे.

उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २८/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १५/१२/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी, माध्यमिक विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांचेकडून श्री.गो.सं.देवकर माध्यमिक विद्यालय, विरदेल, ता.शिंदखेडा यांच्या संबंधात शैक्षणिक वर्ष १९९५-९६ ते २००८-०९ या वर्षातील संस्थेतील रिक्त पदे, पदनिहाय मान्यतेचा तपशिल, चतुर्थश्रेणी कर्मचारी पदांना दिलेल्या मान्यतेबाबतची माहिती वगैरे एकूण ३ मुद्द्यांवर माहिती मागितली आहे. मूळ अर्जाप्रमाणे माहिती प्राप्त झाली नाही असे कारण दर्शवून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १९/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, धुळे यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. त्यामुळे त्यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले अधिनियमाच्या कलम १९(३) नुसार द्वितीय अपिलामध्ये नमूद केलेली कारणे हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी पुढे घेण्यात आली. आज सुनावणीच्या वेळी अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, संबंधित माध्यमिक शाळा ही अनुदानित शाळा आहे. त्यामुळे मुख्याध्यापक हे, अशासकीय खाजगी शिक्षण संस्थांच्या अनुदानित शासन नियंत्रीत शाळेसाठी माहिती अधिकारी म्हणून असल्याने, त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०१/०१/२०१० नुसार अपिलार्थीचा अर्ज जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक यांच्याकडे पाठविला व त्यांना माहिती पुरविण्यास सांगितले. या पत्राची एक प्रत अपिलार्थीना देण्यात आली.

आज सुनावणीच्या दिवशी श्री.पाटील आर.एच. (कथीत मुख्याध्यापक) श्री.गो.स.देवकर माध्यमिक विद्यालय, विरदेल, ता. शिंदखेडा यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १२/०४/२०१० नुसार शिक्षणाधिकारी माध्यमिक यांना अहवाल सादर केला आहे. या अहवालामध्ये त्यांनी असे कळविल्याचे सांगितले की, त्यांना फक्त शाळेच्या आर्थिक व प्रशासकीय व्यवहारावर स्वाक्षरी करण्याचे अधिकार मिळालेले आहेत. ते विद्यालयाचे मुख्याध्यापक म्हणून कामकाज पाहत नाहीत त्यामुळे ते माहिती अधिकारी नसल्याने मागणी केलेली कागदपत्रे पुरविण्याचे त्यांना काहीएक कारण नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी शिक्षणाधिकारी माध्यमिक, जिल्हा परिषद धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, तत्कालिन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी श्री.परचुरे सेवानिवृत्त झाले आहेत. प्रथम अपील अर्जावर तत्कालिन शिक्षणाधिकारी यांनी दिनांक ०९/०४/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन आदेश दिले की, मुख्याध्यापक यांनी, अर्जदार यांना संपूर्ण मागणी केलेली माहिती आठ दिवसांच्या आत देण्यात यावी. या प्रथम अपिलाच्या सुनावणीच्या वेळी श्री.पाटील आर.एच. यांनी ते रितसर मुख्याध्यापक नसल्याचे, रेकॉर्ड उपलब्ध नसल्याने माहिती देता येत नाही असे सांगितल्याचे निर्णयात नमूद आहे. विद्यमान शिक्षणाधिकारी, जिल्हा परिषद धुळे यांनी असे सांगितले की, संबंधित पर्यवेक्षक श्री.आर.एच.पाटील हे अर्ज प्राप्त झाला त्या वेळी मुख्याध्यापक पदाचा प्रशासकीय कारभार पाहत होते. त्यामुळे तत्कालिन स्वेच्छानिवृत्ती घेतलेले मुख्याध्यापक श्री.पी.एस.वाडीले यांच्याकडून प्राप्त न झालेली कागदपत्रे प्राप्त करून त्यांनी अपिलार्थीना माहिती पुरविणे त्यांची जबाबदारी होती. श्री.पी.एच.पाटील हे सध्या कायमस्वरूपी मुख्याध्यापक म्हणून आहेत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याध्यापक, श्री.गो.स.देवकर माध्यमिक विद्यालय, विरदेल, ता. शिंदखेडा आणि शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, धुळे यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी मुद्दा क्र.१ मध्ये मागणी केलेली माहिती ही संस्थेतील रिक्त पदांबाबत व पदनिहाय मान्यतेच्या तपशिलाबाबत आहे. ही माहिती शिक्षण संस्थेकडे असल्याने ही माहिती त्यांना संस्थेकडून (विकास विद्या मंडळ, विरदेल) प्राप्त होवू शकेल. मुद्दा क्र.२ मध्ये शाळेत अतिरिक्त कर्मचारी असतांना सदर मान्यता कोणत्या नियमाद्वारे देण्यात आल्या असे जन माहिती अधिकारी यांचे स्पष्टीकरण मागितले आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम २(च) मध्ये दिलेल्या "माहिती" या शब्दाच्या व्याख्येत हे अपेक्षित नाही. तसेच मुद्दा क्र.३ मध्ये चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी भरती बाबतची माहिती ही प्रश्नार्थक स्वरूपाची आहे व ती संस्थेशी संबंधित आहे. त्यामुळे मुख्याध्यापक यांच्याकडून कोणतीही माहिती देय होत नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक २००/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२३/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.शामराव रामदास कोळी, मु.पो.विरदेल, ता.शिंदखेडा, जि.धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपशिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/ २०९
निर्णय दिनांक : २३-०३-२०११

१ अॅड. सुधाकर आर.जाधव
रा. एन ४१, जे-३-१२-१,
सावता नगर, ४ थी स्कीम,
नवीन सिडको, नाशिक.

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
कार्यकारी अभियंता (प्रशासन),
नागपूर शहर परिमंडळ, इंगोले भवन,
फरस, मानकापूर, नागपूर.

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
मुख्य अभियंता, अउदा बांधकाम-नि संवसु परिमंडळ,
इंगोले भवन, फरस, मानकापूर, नागपूर.

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ३१/०५/२०१० रोजीचे दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दि. ०३/१०/२००९ (कार्यालयास प्राप्त दिनांक ०९/१०/२००९) अन्वये जन माहिती अधिकारी तथा मुख्य अभियंता, अउदा बांधकाम-नि संवसु परिमंडळ, नागपूर यांचेकडून पारेषण कंपनी अस्तित्वात आल्यापासून मुख्य अभियंता कार्यालयातील दि. ३१ मार्च, २००९ पर्यंतच्या आर्थिक वर्षामधील एकूण ट्रान्समिशन झालेल्या वीजेचे (घरगुती, कर्मर्शियल व इंडस्ट्रीयल) एकूण मेगावॅट तसेच बिलाची रक्कम फायदा व तोट्याची टक्केवारी वगैरे विस्तृत स्वरूपाची माहिती ९ मुद्यांद्वारे मागविली आहे.

अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.२६/०२/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा मुख्य अभियंता, अउदा बांधकाम-नि संवसू परिमंडळ, नागपूर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. या अपील अर्जामध्ये अपिलार्थी यांनी माहिती अधिकारी व कार्यकारी अभियंता (प्रशासन), नागपूर शहर परिमंडळ, नागपूर यांचे पत्र (दि.१२/११/२००९) प्राप्त दिनांक २०/११/२००९ चा संदर्भ दिलेला आहे व त्यानुसार संबंधीत माहिती अधिकारी यांनी माहिती देण्यास टाळाटाळ केली आहे असे अपिलाचे कारण नमूद केले आहे.

आज सुनावणीच्या वेळी विद्यमान जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता (प्रशासन) तसेच तत्कालीन माहिती अधिकारी तथा अधिक्षक अभियंता यांनी असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थीचा मूळ अर्ज प्राप्त होताच माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, अउदा बांधकाम-नि संवसू परिमंडळ, नागपूर यांनी त्यांचे पत्र दि.१६/१०/२००९ नुसार प्रथम प्रतिसाद देवून, महाराष्ट्रातील विविध विभागाच्या माहिती अधिकारी यांना व दुसरे प्राधिकरण जसे की, महावितरण यांना पाठवून अपिलार्थीस माहिती परस्पर पाठविण्यात यावी असे कळवून या पत्राची प्रत अपिलार्थीना दिली. हे पत्र साध्या टपालाने पाठविल्याबाबत त्यांनी, जावक नोंदवहीची झेरॉक्स प्रत दाखल केली आहे. अपिलार्थी यांनी हे पत्र मिळाल्याचा इन्कार केला. हया पत्राची प्रत अपिलार्थीना पोस्टाने पाठविली असल्याने जन माहिती अधिकारी यांचा माहिती देण्यास टाळाटाळ करण्याचा उद्देश नव्हता व त्यांचा प्रामाणिक उद्देश लक्षात घ्यावा असा युक्तीवाद केला. तसेच अपिलार्थी यांनी असा युक्तिवाद केला की, त्यांना माहिती मिळाली नाही. अपिलार्थीनी पुढे असे सांगितले की, त्यांनी प्रथम अपिलात उल्लेख केलेले दि.१२/११/२००९ चे पत्र वगळता इतर कोणतेही पत्र त्यांना प्राप्त झालेले नाही. माहिती देण्यास टाळाटाळ केली असल्याने जन माहिती अधिकारी व अपिलीय अधिकारी यांचेवर दंड व शिक्षा ठोठावण्यात यावी अशी त्यांनी मागणी केली. अपिलार्थीनी आज सादर केलेल्या लेखी निवेदनात माहितीची गरज नाही, फक्त संबंधितांना कायद्यानुसार जास्तीत-जास्त दंड होण्याबाबत विनंती केली आहे. विद्यमान व तत्कालीन जन माहिती अधिकारी यांनी असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थीने मागणी केलेली माहिती वितरण व पारेषण संबंधी असून महाराष्ट्रातील विविध कार्यालयाशी संबंधीत आहे. अधिक्षक अभियंता (पारेषण संवसू) मुंबई यांनी त्यांचे पत्र दि.०७/११/२००९ नुसार महाराष्ट्रातील अमरावती, नागपूर, नाशिक, औरंगाबाद, वाशी, कराड, पुणे, कळवा वगैरे कार्यालयाचे मुख्य अभियंता / मुख्य व्यवस्थापक (वि. व ले.)

यांना अपिलार्थीच्या अर्जाची झेरॉक्स प्रत पाठवून माहिती परस्पर अर्जदारास पाठविण्यात यावी असे कळविले आहे. पाठविलेल्या सर्व पत्रांच्या जावक बारनिशीच्या झेरॉक्स प्रती सादर करण्यात येत असल्याबाबत त्यांनी सांगीतले. तसेच पुढे असेही सांगीतले की, अर्जदाराने विचारलेली माहिती ही अत्यंत व्यापक स्वरूपाची आहे व विश्लेषणात्मक आहे. काही माहिती ही कारणांसह विचारलेली आहे. कारणे देणे/स्पष्टीकरण देणे हे माहितीच्या व्याख्येत येत नाही. त्यामुळे अर्जदाराने माहितीचे अवलोकन करून नेमकी कोणती माहिती पाहिजे आहे हे सांगीतल्यास माहिती उपलब्ध करून देता येईल व तसे माहिती अधिकारी व कार्यकारी अभियंता (प्रशासन, नागपूर शहर परिमंडळ, नागपूर) यांनी पत्र दि.१२/११/२००९ नुसार कळविले आहे.

विद्यमान अपिलीय अधिकारी तथा मुख्य अभियंता, नागपूर यांनी असा युक्तिवाद केला की, तत्कालीन मुख्य अभियंता महंमद अफवाज हे सेवानिवृत्त झाले आहेत. या प्रकरणी अपिलार्थी सुनावणीसाठी हजर न राहिल्याचे त्यांनी सांगीतले. तसेच सुनावणी झालेली नाही व निर्णय निर्गमीत केलेला नाही हे त्यांनी मान्य केले. अशा प्रकारे तत्कालीन मुख्य अभियंता यांनी अधिनियमाचे कलम १९(१) चे उल्लंघन केले आहे. तथापि, ते सेवानिवृत्त झाले असल्याने त्यांचेवर कोणतीही कारवाई प्रस्तावित नाही.

जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थी यांनी त्यांच्या मूळ अर्जात माहिती व्यक्तिशः हवी आहे असे नमूद केले आहे व ते माहिती नेण्यासाठी त्यांच्या कार्यालयाकडे आलेले नाहीत. तसेच त्यांना वारंवार दूरध्वनीद्वारे कळवून देखील ते माहिती पाहण्यासाठी उपस्थित झाले नाहीत. तसेच त्यांनी आता माहिती नको असल्याचे लिहून दिले आहे. त्यामुळे त्यांना माहिती मिळविण्यात स्वारस्य नसून केवळ त्रास देण्याच्या हेतूने माहिती मागितली आहे काय अशी शंका येते असाही युक्तीवाद केला.

अपिलार्थी हे देखील माहितीसाठी केवळ ही संबंधीत कार्यालयाशी संपर्क साधला याबाबत सांगू शकले नाहीत व त्यांनी संबंधीत कार्यालयात माहिती घेण्यासाठी न गेल्याचे मान्य केले. आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती विस्तृत स्वरूपाची असून, माहितीचा अधिकार अधिनियम कलम २(च) मधील "माहिती" या संज्ञेच्या व्याख्येनुसार जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांच्या कार्यालयातील उपलब्ध कागदपत्रांच्या झेरॉक्स प्रती देणे अपेक्षित आहे. तसेच अपिलार्थी यांनी माहिती व्यक्तिशः हवी असल्याचे

त्यांच्या मूळ अर्जात नमूद केले असल्याने माहिती प्राप्त करून घेण्याची त्यांची वैयक्तिक जबाबदारी आहे. अशी माहिती प्राप्त करून घेण्यासाठी ते कार्यालयात उपस्थित न राहिल्याने त्यांचे उत्तरदायित्व योग्य प्रकारे पार पाडलेले नाही. जन माहिती अधिकारी यांच्या युक्तीवादाचा विचार करता तसेच आज लिहून दिलेल्या लेखी निवेदनात अपिलार्थी यांनी माहितीची गरज नाही असेही लिहून दिले असल्याने प्रत्यक्षात अपिलार्थी यांना माहिती नको आहे असा निष्कर्ष निघतो.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येवून खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.२०९/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२३-०३-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ अॅड.सुधाकर आर.जाधव, रा. एन ४१, जेए-३-१२-१, सावता नगर, ४ थी स्कीम, नवीन सिडको, नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता (प्रशासन), नागपूर शहर परिमंडळ, इंगोले भवन, फरस, मानकापूर, नागपूर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा मुख्य अभियंता, अउदा बांधकाम-नि संवसु परिमंडळ, इंगोले भवन, फरस, मानकपूर, नागपूर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१९९
निर्णय दिनांक २३- ३-२०११

१ श्री.अब्दुल मजीद मुसा शाह, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
राघर नं.१२२, ग.नं.४, किल्ला झोपडपट्टी,
रविवार वार्ड, मालेगांव, जि.नाशिक-४२३२०३.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
वरिष्ठ लिपीक, आरोग्य विभाग,
मालेगांव महानगरपालिका, मालेगांव,
जि.नाशिक-४२३२०३.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
आरोग्य अधिकारी, मालेगांव महानगरपालिका,
मालेगांव, जि.नाशिक-४२३२०३.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २८/०५/२०१० रोजीचे दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दिनांक ०४/०१/२०१० अन्वये जन माहिती अधिकारी तथा वैद्यकीय अधिकारी, आरोग्य विभाग, मालेगाव महानगरपालिका यांच्याकडून एड्स जनजागरण मोहिमेसाठी शासनाकडून येणा-या अनुदानासंबंधी दि.०१/०१/२००९ ते दि.३१/१२/२००९ या कालावधीतील माहिती एकूण ४ मुद्यांद्वारे मागीतली आहे. जन माहिती अधिकारी यांच्या दि.०१/०२/२०१० रोजीच्या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.०८/०२/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उपायुक्त (कर), मालेगाव महानगरपालिका यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. तथापि, त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली केलेल्या द्वितीय अपिलावरुन असे दिसून येते की, त्यांचा असा समज आहे की शासनाकडून दरवर्षी एड्स मोहिमेअंतर्गत अनुदान दिले जाते व ती माहिती जाणीवपूर्वक व हेतुपुरस्सर उपलब्ध करून दिली जात नाही व प्रथम अपिलाच्या निर्णयानंतरही माहिती मिळत नाही. त्यामुळे माहिती अधिकारी यांच्यावर दंडाची कार्यवाही करावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लिपीक, मालेगाव महानगरपालिका आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा आरोग्य अधिकारी, मालेगाव महानगरपालिका यांनी असा युक्तिवाद केला की, अलिपार्थी यांना अधिनियमातील तरतुदीनुसार विहीत वेळेत माहिती पुरविली आहे. मालेगाव महानगरपालिका यांनी दि.२६/११/२००२ रोजी आरोग्य उपसंचालक कार्यालयाकडून रु.४३,०००/- प्राप्त झाले होते. तथापि, काही तांत्रिक कारणास्तव सदरचा निधी खर्च करण्यात आला नाही व तसे अपिलार्थी यांना कळविण्यात आले आहे. कुठल्याही प्रकारे माहिती लपविण्याचा अथवा उपलब्ध माहिती न देण्याचा उद्देश नाही. अपिलार्थी यांनी मागणी केलेल्या कालावधीत शासनाकडून फक्त एकदाच एड्स जनजागरण मोहिमेसाठी अनुदान प्राप्त झाले आहे. लायन्स, रोटरी यांच्याकडून यासाठी निधी मिळतो. त्यांनी असे सांगितले की, तत्कालीन माहिती अधिकारी श्री.गरुड हे सेवानिवृत्त झाले आहेत. त्यांनी पुढे असाही युक्तिवाद केला की, अपिलार्थी यांचा दि.०८/०२/२०१० चा प्रथम अपील अर्ज दि.१५/०२/२०१० रोजी प्राप्त झाला. त्यांना दि.०९/०३/२०१० रोजी सुनावणीस बोलावले. सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी व उत्तरवादी दोघेही उपस्थित राहिले. अपिलीय अधिकारी यांनी अपील अंशतः मान्य करून उत्तरवादी यांनी अपिलार्थी यांना १५ दिवसात माहिती पुरवावी असा आदेश दिला. तदनंतर माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लिपीक, आरोग्य विभाग, मालेगाव महानगरपालिका यांनी अपिलार्थी यांना असे कळविले की, एड्स या रोगाबद्दल नागरिकांमध्ये जागृती व्हावी म्हणून महानगरपालिकेतर्फे प्रचार आणि प्रसार मोहिम राबविण्यात येते. यासाठी महापालिकेच्या दवाखान्यांमध्ये प्राथमिक स्वरूपाची माहिती आणि उपचाराबाबत संदर्भसेवा पुरविली जाते. वेळोवेळी स्वयंसेवी संस्थांच्या मदतीने एड्सबाबत उपाययोजना करण्यात येते. दि.२६.११.२००२

रोजी प्राप्त झालेल्या रु.४३,०००/- या रकमेतून खर्च करण्यात आलेला नाही व महापालिकेच्या ट्रॅक्टरीमध्ये भरणा केलेल्या चलनाची झेरॉक्स प्रत अपिलार्थी यांना पुरविली.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, तसेच जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तिवाद पाहता असे दिसून येते की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थी यांना परिपूर्ण माहिती पुरविली आहे. अपिलार्थी यांना जन माहिती अधिकारी यांनी पुरविलेल्या माहितीवर विश्वास नसेल तर ते स्वतंत्रपणे आयुक्त, मालेगाव महानगरपालिका यांच्याकडे आवश्यक ती तक्रार करू शकतील.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.१९९/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२३-०३-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.अब्दुल मजीद मुसा शाह, रा.घर नं.१२२, ग.नं.४, किल्ला झोपडपट्टी, रविवार वार्ड, मालेगांव, जि.नाशिक-४२३२०३.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लिपीक, आरोग्य विभाग, मालेगांव महानगरपालिका, मालेगांव, जि.नाशिक-४२३२०३ यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उपायुक्त (कर), मालेगांव महानगरपालिका, मालेगांव, जि.नाशिक-४२३२०३ यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१९५
निर्णय दिनांक २३-०३-२०११

१ अब्दूल मजीद मुसा शाह : अपिलार्थी : अनुपस्थित
रा.घर नं.१२२, ग.नं.४, किल्ला झोपडपट्टी,
रविवार वार्ड, मालेगांव, जि.नाशिक.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
गैरेज इन्चार्ज, गैरेज विभाग, मालेगांव महानगरपालिका,
मालेगांव, जि.नाशिक.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
सहाय्यक आयुक्त (कर), मालेगांव महानगरपालिका,
मालेगांव, जि.नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २८/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ०१/०२/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा गैरेज मेक्निक, गैरेज विभाग मालेगांव महानगरपालिका, मालेगांव यांचेकडून श्री.अन्सारी निसार अहमद यांना पुरविण्यात आलेल्या स्वच्छता विभागाच्या दिनांक ०४/०३/२००६ च्या पत्राची छायांकित प्रत तसेच माघार पत्राप्रमाणे त्यांच्या मागणी अर्जातील मुद्दा क्र.१ ते ११ वर माहिती अधिकारी यांच्याकडून देण्यात आलेल्या माहितीची प्रत तसेच स्वच्छता विभागाच्या दिनांक २८/०२/२००६ च्या पत्राच्या छायांकित प्रतीची मागणी केली आहे. जन माहिती अधिकारी यांनी दिलेल्या दिनांक २४/०२/२०१० च्या उत्तराने समाधान न झाल्याने त्यांनी त्यांचा

अर्ज दि. ६/३/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा सहायक आयुक्त (कर), मालेगांव
महानगरपालिका, मालेगांव यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा गॅरेज इन्चार्ज, मालेगांव
महानगरपालिका, मालेगांव यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी कागदपत्रांचा स्वच्छता विभागाकडे
शोध घेतला असता कागदपत्रे सापडत नसल्याने पत्र दिनांक २४/०२/२०१० नुसार अपिलार्थीना तसे
कळविले आहे. तसेच या प्रकरणी राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांच्याकडे अपील
क्र.५८/२०१० नुसार पूर्वी दिनांक १०/११/२०१० रोजी सुनावणी झाली आहे. सदर द्वितीय अपिलातील
निर्णयानुसार अपिलार्थीना दिनांक २२/११/२०१० रोजी माहिती देण्यात आली आहे. तरी सदर विषयावर
आयोगाकडून अपिलाचा निर्णय झाला असल्याने व त्या निर्णयानुसार अपिलार्थीना विनामूल्य माहिती
पुरविण्यात आली असल्याने अपील निकाली काढावे. त्यांनी पुढे असाही खुलासा केला की, तत्कालिन
माहिती अधिकारी सेवानिवृत्त झाले आहेत व सेवानिवृत्तीनंतर त्यांनी कोणतीच फाईल ताब्यात दिली
नसल्याने त्या वेळेस अर्जदारांना माहिती देता आली नाही. तथापि सेवानिवृत्त तत्कालिन माहिती
अधिकारी यांच्याकडून कागदपत्रे मिळवून ती अपिलार्थीना पुरविली आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. त्यामुळे त्यांचे म्हणणे ऐकून घेता आले
नाही. त्यांनी आयोगाकडे दाखल केलेला कलम १९(३) खालील अर्ज हाच युक्तीवाद गृहित धरण्यात
येवून सुनावणी घेण्यात आली.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, तसेच उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता
असे दिसून येते की, अपिलार्थीना माहिती विलंबाने दिली आहे. तथापि तत्कालिन जन माहिती
अधिकारी सेवानिवृत्त झाले असल्याने त्यांच्यावर कार्यवाही प्रस्तावित नाही. तसेच या विषयावर पूर्वी
आयोगाकडून सुनावणी होऊन निर्णय देण्यात आलेला असल्याने उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर

अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १९५/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक २३-०३-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ अब्दूल मजीद मुसा शाह, रा.घर नं.१२२, ग.नं.४, किल्ला झोपडपट्टी, रविवार वार्ड, मालेगांव, जि.नाशिक.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा गैरेज इन्चार्ज, गैरेज विभाग, मालेगांव महानगरपालिका, मालेगांव, जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक आयुक्त (कर), मालेगांव महानगरपालिका, मालेगांव, जि.नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/ १३९
निर्णय दिनांक : २३-०३-२०११

१ श्री. दिनकर धर्माजी पाटील
" सर्वज्ञ " बंगला, शिवाजी नगर,
गंगापूर, नाशिक-५,जि. नाशिक

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
विभागीय अधिकारी, विभागीय कार्यालय,
मालेगांव स्टँड, पंचवटी, नाशिक.
: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
उप आयुक्त (प्र),
नाशिक महानगरपालिका, नाशिक.
: अनुपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ११/०५/२०१० रोजीचे दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १४/१२/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा विभागीय अधिकारी, विभागीय कार्यालय, पंचवटी, नाशिक यांचेकडून त्यांना विभागीय अधिकारी म्हणून काय काय अधिकार आहेत. त्यांचे विभागात किती अतिक्रमणे आहेत. त्यांना अधिकार असतील तर, त्यांचे विभागातील किती अतिक्रमणे काढली, अतिक्रम काढू नये म्हणून कोण दबाव टाकतो तसेच बदल्या वगैरे बाबत एकुण-१२ मुद्यांदारे माहिती मागीतली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, विभागीय अधिकारी, पंचवटी नाशिक महानगरपालिका नाशिक यांचे पत्र दिनांक १२-१-२०१० नुसार अपिलार्थीना उपलब्ध माहिती पुरविली आहे. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्त (प्रशासन) महानगरपालिका, नाशिक यांनी या प्रकरणी प्रथम अपील अर्जावर दिनांक ५-२-२०१० रोजी सुनावणी घेवून, त्यांचे पत्र दिनांक ११-२-२०१० नुसार आदेश पारीत केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी असे

आदेश दिले आहेत की, अपिलार्थीना जी माहिती उपलब्ध करून देवू शकले नाहीत, अशी माहिती महानगरपालिका अभिलेखावर उपलब्ध असल्यास आठ दिवसाचे आंत अपिलार्थीना विनामूल्य पुरविण्यात यावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती तथा विभागीय अधिकारी नाशिक महानगरपालिका नाशिक यांनी युक्तीवाद केला की, त्यांचेकडे उपलब्ध माहिती त्यांनी अपिलार्थीना अधिनियमाच्या तरतूदीनुसार विहीत वेळेत पुरविली आहे. अपिलार्थीनी मागणी केलेल्या माहितीमध्ये काही मुद्यांवर जन माहिती अधिकारी यांचे अभिप्राय मागितले आहेत. तसेच स्पष्टीकरण मागीतले आहे. माहिती अधिकाराच्या कायद्यातील तरतूदीनुसार अभिप्राय देणे जन माहिती अधिका-यास बंधनकारक नाही. तसेच अपिलार्थीनी मागीतलेली बरीचशी माहिती मोघम स्वरूपाची आहे.

अपिलार्थी आज सुनावणीच्या दिवशी उपस्थित नाहीत. त्यांनी आयोगास कलम १९(३) खाली केलेला द्वितीय अपील अर्ज हाच त्याचा युक्तीवाद समजून सुनावणी घेण्यात आली. यामध्ये सविस्तरपणे व समाधानकारक माहिती दिली नाही असे अपिलाचे कारण नमूद केले आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच जन माहिती अधिकारी तथा विभागीय अधिकारी पंचवटी महानगरपालिका, नाशिक यांचा युक्तीवाद विचारात घेता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांना त्यांच्या मूळ अर्जाच्या अनुषंगाने कोणती सविस्तर माहिती त्यांना अपेक्षित आहे, तसेच कोणती माहिती असमाधानकारक आहे यांचा स्पष्ट उल्लेख केलेला नाही. अपिलार्थीनी त्यांचे मूळ अर्जाद्वारे कोणत्याही विभागातील कामाची माहिती मागविलेली नसल्यामुळे मागीतलेली माहिती ही मोघम स्वरूपाची संदिग्ध आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम २ (च) व कलम (त्र) मध्ये "माहिती" व "माहिती अधिकारी" या संज्ञाची माहिती दिली आहे. त्यानुसार मागणी केलेल्या कागदपत्रांच्या छायाकिंत प्रती उपलब्ध असल्यास त्या देण्याची तरतूद आहे. तरीही जन माहिती अधिकारी यांनी वस्तुस्थिती दर्शक माहिती कळविली आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वर्भूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेला द्वितीय अपील अर्ज निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १३९/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२३/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. दिनकर धर्मजी पाटील, " सर्वज्ञ " बंगला, शिवाजी नगर, गंगापूर, नाशिक-५,जि. नाशिक
- २ जन माहिती अधिकारी तथा विभागीय अधिकारी, विभागीय कार्यालय, मालेगांव स्टॅड,पंचवटी, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्त (प्र), नाशिक महानगरपालिका, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/ १९६ /२०१०
निर्णय दिनांक २३- ३-२०११

१ श्री.नरेंद्र छबीलदास बागुल
द्वारा पूजन टायरिंग सेंटर,
नगरपट्टी, धुळे-४२४००९.

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
वनक्षेत्रपाल, अक्कलकुवा, जि.नंदूरबार

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
सहायक वनसंरक्षक (जकास) मेवासी वनविभाग,
तळोदा

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २०/०५/२०१० रोजीचे दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहिती अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) नुसार त्यांचा अर्ज दि. २७/०८/२००९ अन्वये सहायक जन माहिती अधिकारी तथा वनक्षेत्रपाल, अक्कलकुवा, जि.नंदूरबार यांचेकडून पुढीलप्रमाणे माहिती मागीतली आहे. त्यांनी दि.२१/०७/२००९ रोजी त्यांच्या कार्यालयातील सेवारत सौ.सुरेखा गुलाबसिंग वळवी यांचेबाबत दिलेल्या अर्जावर काय कार्यवाही केली याबाबतच्या अहवालाची प्रत मागीतली आहे. आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रावरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा वनक्षेत्रपाल, अक्कलकुवा यांनी त्यांचे पत्र दि.१५/०९/२००९ नुसार अपिलार्थी यांना माहिती पुरविली. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.३०/११/२००९ नुसार मुख्य वनसंरक्षक, वन विभाग, नंदूरबार यांचेकडे दिलेली माहिती चुकीची, दिशाभूल करणारी आहे असे कारण नमूद करून प्रथम अपील दाखल केले. याप्रकरणी अपिलीय अधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक (जकास) मेवासी वनविभाग, तळोदा यांनी दि.२४/०२/२०१० रोजी सुनावणी घेवून असे आदेश पारीत केले की, जन माहिती अधिकारी तथा वनक्षेत्रपाल, अक्कलकुवा यांनी दि.१२/०३/२०१० पर्यंत माहिती विनामूल्य द्यावी. या

निर्णयात असे नमूद केले आहे की, संबंधीत माहिती अधिकारी यांनी अर्जदारास माहिती पोटी रु.२७ चा भरणा करण्यासाठी दि.१९/०९/२००९ रोजी कळविले होते. अर्जदाराने रकमेचा भरणा केलेले चलन प्रथम सुनावणीच्या वेळी समक्ष दाखविल्यानंतर जन माहिती अधिकारी यांनी पत्र दि.०३/११/२००९ अन्वये अर्जदारास माहिती दिली आहे. त्या सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी यांचे मोघम स्वरूपात उत्तर पाठविल्याचे म्हणणे होते.

आज सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थी व त्रयस्थ पक्ष म्हणून सौ.सुरेखा वळवी उपस्थित आहेत. तथापि, अपिलार्थी यांनी त्रयस्थ पक्ष सौ.सुरेखा वळवी यांच्या उपस्थित राहण्यास हरकत घेतली व तसे लेखी निवेदन दिले. त्यांचे असे म्हणणे होते की, त्यांची मूळ तक्रार जन माहिती अधिकारी यांना त्यांचे कर्तव्य न पार पाडता आल्यामुळे व त्यांनी मागीतलेली माहिती न पुरविल्यामुळे त्रयस्थ पक्षाचा या बाबीशी संबंध नाही. अपिलार्थी यांची विनंती मान्य करून त्रयस्थ पक्षास उपस्थित राहण्याची परवानगी नाकारण्यात आली. अपिलार्थी यांनी असा युक्तिवाद केला की, जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांना दिलेली उत्तरे मोघम स्वरूपाची आहेत. त्यामुळे त्यांना असे कळविले आहे की, सौ.सुरेखा वळवी, लेखापाल यांची वैद्यकीय तपासणी करण्याबाबतच्या मागणीला अनुसरून शासकीय कर्मचा-याची वैद्यकीय तपासणी करण्याची आवश्यकता नाही. तसेच संदर्भीत पत्रातील आशयावरून त्यांचा वाद हा वैयक्तिक स्वरूपाचा आहे असे दिसते. त्यांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थी यांचा दि.२५ जुलै २००९ चा तक्रार अर्ज हा सौ.सुरेखा गुलाबसिंग वळवी या शारीरिक व मानसिक दृष्ट्या सक्षम असल्याबाबत योग्य त्या चाचणी व तपासणी करून आवश्यक ते प्रमाणपत्र प्राप्त करून घ्यावे अशा मागणीबाबतचा आहे. तथापि, सौ.वळवी या त्यांच्या कार्यालयात जबाबदारीने काम पार पाडीत आहेत. तसेच त्या अक्कलकुवा वनक्षेत्र कार्यालयात हजर झाल्यापासून त्यांचे काम प्रशासकीय दृष्ट्या योग्य प्रकारे करीत असल्याचे दिसून येत आहे. तसेच सौ.वळवी या मानसिक दृष्ट्या देखील प्रशासकीय कामास सक्षम असल्याचे दिसून येत आहे. अपिलार्थी यांनी दि.०३/११/२००९ अन्वये पुरविलेल्या माहिती सोबत सहपत्रे जोडणे अनावधानाने राहून गेले होते. प्रथम अपिलाच्या निर्णयानंतर सदरहू चौकशीची कागदपत्रे दि.१२/०३/२०१० पर्यंत अपिलार्थी यांना पुरविण्याचे सुनावणी दरम्यान मान्य करण्यात आले होते. त्याप्रमाणे त्यांना त्यांचे पत्र दि.०९/०३/२०१० नुसार अपिलार्थी यांना पुनश्च माहिती व सहपत्रे पुरविली आहेत. यामध्येच सहपत्रे म्हणून त्यांना संबंधीत लेखापाल सौ.सुरेखा वळवी यांचे स्पष्टीकरण जोडलेले आहे. हे पत्र त्यांनी यु.पी.सी. ने पाठविले असून त्या प्रीत्यर्थ दि.११/०३/२०१० रोजीच्या पोस्टाच्या दाखल्याची प्रत सादर केली आहे. तसेच जावक नोंदवहीची झेरॉक्स प्रत दाखल केली आहे. अपिलार्थी यांना हे पत्र दाखविले असता ते प्राप्त न झाल्याचे त्यांनी सांगीतले व आज हे पत्र समक्ष स्वीकरण्याएवजी रजिस्टर पोस्टाने पाठविण्याची विनंती केली. जन माहिती अधिकारी यांनी हे पत्र व त्याची सहपत्रे रजिस्टर पोस्टाने ८ दिवसात पाठविण्याचे

मान्य केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक, मेवासी वनविभाग, तळोदा यांनी असा युक्तिवाद केला की, एखाद्या बाहेरील व्यक्तीच्या विनंतीवरून शासकीय कर्मचा-याची वैद्यकीय तपासणी करण्याची शासन नियमात तरतूद नाही. तसेच सौ.सुरेखा वळवी यांचे कार्यालयीन काम चांगल्या प्रकारचे असून त्या मानसिक दृष्ट्या सक्षम आहेत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच अपिलार्थी आणि उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थी यांना त्यांनी मागणी केलेली माहिती पुरविलेली आहे आणि अपिलार्थी यांचा चुकीची माहिती दिल्याचा युक्तिवाद मान्य करण्यासारखा नाही. उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद स्वीकारार्ह दिसून येतो. अपिलार्थी यांची अशी अपेक्षा दिसते की, सौ.सुरेखा वळवी या शारीरिक व मानसिक दृष्ट्या सक्षम असल्याबाबत योग्य त्या तपासण्या करण्याचे आयोगाने आदेशीत करावे. तथापि, ही बाब आयोगाच्या कक्षेत येत नाही. आवश्यकता वाटल्यास अपिलार्थी हे याबाबत वन खात्याच्या वरिष्ठांकडे स्वतंत्रपणे त्यांचे म्हणणे सादर करु शकतात.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येवून खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.१९६/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक २३-०३-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

१ श्री.नरेंद्र छबीलदास बागुल, द्वारा पूजन टायरिंग सेंटर, नगरपट्टी, धुळे-४२४००१.

२ जन माहिती अधिकारी तथा वनक्षेत्रपाल, अक्कलकुवा, जि.नंदूरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

३ जन अपिलीय अधिकारी तथा सहायक वनसंरक्षक (जकास) मेवासी वनविभाग, तळोदा यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

४ निर्णय नस्ती